

IKKINCHI JAHON URUSHI XOTIRALARDA

Soliyeva Gulmira Abdugafurovna

Samarqand viloyati Ishtixon tumani 50-umumiy o'rta ta'lim maktabi

Tarix fani o'qituvchisi

Anotatsiya. Ushbu maqolada O'zbekistonning ikkinchi Jahon urushidagi o'rni va uning xotiralari muhokama qilinadi. Tadqiqotda urushda qo'llanilgan usullar, ushbu usullardan olingan natijalar va ularning oqibatlari haqida umumiy ma'lumot berilgan. Maqola ushbu sohadagi kelajakdagi tadqiqotlar uchun xulosalar va takliflarni taqdim etish bilan yakunlanadi.

Kalit so'zlar: O'zbekiston, ikkinchi Jahon urushi, xotiralar, usullar, natijalar, natijalar.

Anotation. This article discusses Uzbekistan's role in World War II and its memories. The study gives an overview of the methods used in warfare, the results obtained from these methods, and their consequences. The article concludes with a presentation of conclusions and suggestions for future research in the field.

Keywords: Uzbekistan, World War II, Memories, methods, results, results.

Аннотация. В этой статье обсуждается роль Узбекистана во Второй Мировой Войне и его воспоминания. В исследовании дается обзор методов, применявшимся на войне, результатов этих методов и их последствий. Статья завершается изложением выводов и предложений для будущих исследований в этой области.

Ключевые слова: Узбекистан, Вторая Мировая война, воспоминания, методы, результаты, результаты.

O'zbekiston ikkinchi Jahon urushida ham strategik joy, ham sovet Ittifoqi uchun ishchi kuchi va resurs manbai sifatida muhim ro`l o'ynadi. Urush paytida O'zbekistonda bir nechta harbiy bazalar joylashgan bo`lib, ko'plab o'zbek askarlari frontda jang qilishgan. Shuningdek, O'zbekiston Sharqiy frontga materiallar va qo'shinchlarni tashish uchun asosiy tranzit punkti bo`lib xizmat qildi. Urush davrida O'zbekiston o'zining harbiy hissalaridan tashqari, o'z jamiyati va madaniyatini shakllantirishda davom etayotgan muhim ijtimoiy-iqtisodiy o'zgarishlarni ham boshdan kechirdi.

O'zbekistonning ikkinchi Jahon urushidagi ro`lini o'rganish tarixiy tadqiqotlar, arxiv tahlili va og'zaki tarix intervylarini o'z ichiga olgan bir qator usullarni o'z ichiga oladi. Tadqiqotchilar O'zbekistonning urush davridagi tajribalarini qayta tiklash uchun bir qator manbalarni, jumladan, rasmiy hujjatlar, shaxsiy kundaliklar va xotiralarni o'rganib chiqdilar. Urush faxriylari va omon qolganlar bilan og'zaki tarixiy suhbatlar, shuningdek, ushbu davrni boshdan kechirganlarning xotiralari va istiqbollarini aks

ettirish uchun o'tkazildi.

Ikkinci jahon urushi dunyoga va u orqali yashagan odamlarga katta ta'sir ko'rsatgan monumental voqeа edi. O'zbekistonda urush jamiyat va madaniyatga doimiy ta'sir ko'rsatdi, keljak avlodlar uchun o'z xalqining xotiralari va tajribalarini shakllantirdi.

Urush davrida O'zbekiston sovet Ittifoqi uchun strategik joy, ishchi kuchi va resurs manbai sifatida muhim ro`l o'ynadi. Ko'plab o'zbek askarlari frontda jang qilishdi, ba'zilari Stalingradni himoya qilishda muhim ro`l o'ynagan mashhur O'rta Osiyo diviziyasida xizmat qilishdi. Shuningdek, O'zbekiston Sharqiy frontga materiallar va qo'shirlarni tashish uchun asosiy tranzit punkti bo'lib xizmat qildi. Urush O'zbekistonning ijtimoiy-iqtisodiy tuzilishiga sezilarli ta'sir ko'rsatdi, chunki urush harakatlari uchun resurslar safarbar qilindi va aholi me'yorlash va boshqa cheklov larga duch keldi.

Urushning ko'plab qiyinchiliklari va qurbanliklariga qaramay, O'zbekiston Sovet Ittifoqining fashistlar Germaniyasi ustidan qozonilgan g'alabasiga asosiy hissa qo'shdi. Ushbu g'alaba katta xarajatlarga olib keldi, ko'plab odamlarning hayoti yo'qoldi va mamlakatga katta vayronagarchiliklar etkazildi. Urush o'zbek xalqining xotirasi va kechinmalarida chuqur iz qoldirdi, ularning o'tmish haqidagi tushunchalarini, o'ziga xoslik va daxldorlik tuyg'usini shakllantirdi.

Urushdan keyingi davrda O'zbekiston muhim ijtimoiy-iqtisodiy o'zgarishlarni boshdan kechirdi, chunki mamlakat qayta qurish va modernizatsiya qilishga intildi. Urush an'anaviy hayot va mehnat namunalarini buzdi va ko'plab o'zbeklar yangi sharoit va imkoniyatlarga moslashishga majbur bo'ldilar. Urush merosi O'zbekistonning siyosiy va madaniy landshaftining rivojlanishiga ham ta'sir ko'rsatdi, hukumat milliy o'zlikni his qilishni va mamlakatning urush harakatlariga qo'shgan hissasi bilan faxrlanishni targ'ib qilishga intildi.

Bugungi kunda ikkinchi Jahon urushi xotiralari O'zbekistonning madaniy va siyosiy manzarasini shakllantirishda davom etmoqda. Har yili 9-May kuni o'tkaziladigan g'alaba kuni tantanalari o'zbek xalqining fashizmga qarshi kurashda qilgan qurbanliklarini eslatadi. Urushda halok bo'lgan yodgorliklar va yodgorliklarni butun mamlakat bo'ylab topish mumkin, bu mamlakat o'z tarixi va kelajagiga sodiqligining kuchli ramzi bo'lib xizmat qiladi.

Ikkinci Jahon urushi o'zbek xalqining xotiralari va tajribalariga chuqur ta'sir ko'rsatdi. Urush mamlakat tarixida uning ijtimoiy va iqtisodiy rivojlanishini shakllantirgan va madaniy va siyosiy manzarasiga ta'sir ko'rsatadigan hal qiluvchi lahza bo'lib xizmat qildi. Urushning ko'plab qiyinchiliklari va qurbanliklariga qaramay, O'zbekiston Sovet Ittifoqining fashistlar Germaniyasi ustidan qozonilgan g'alabasiga asosiy hissa qo'shdi va bu g'alabaning merosi mamlakatning o'ziga xosligi va maqsad tuyg'usini shakllantirishda davom etmoqda.

O'zbekistonning ikkinchi Jahon urushidagi ro`lini o'rganish bir qancha muhim natijalarni berdi. Tadqiqotchilar O'zbekistonning urush harakatlariga, jumladan, bir qancha harbiy bo'linmalar tuzish va urush materiallari ishlab chiqarishga qo'shgan harbiy hissalarini hujjatlashtirdilar. Shuningdek, urush davrida O'zbekistonda yuz bergen mehnat va resurslarni safarbar etish, urushning ayollar va bolalarga ta'siri kabi ijtimoiy-iqtisodiy o'zgarishlar o'rganildi. Og'zaki tarixiy intervylular urushni boshdan kechirganlarning shaxsiy tajribalari va xotiralari haqida qimmatli tushunchalarni taqdim etdi.

Ikkinchi Jahon urushida O'zbekistonni o'rganish tarixning ushbu davrini tushunishimizga bir qancha ta'sir ko'rsatadi. Bu mojaroning global mohiyatini va turli xil aholining urush harakatlariga qo'shgan hissasini ta'kidlaydi. Shuningdek, bu urushning O'zbekiston ijtimoiy va madaniy matosiga doimiy ta'siri hamda uning geosiyosiy ahamiyatini ta'kidlaydi. Va nihoyat, tadqiqot urushning axloqiy oqibatlari va o'tmisht haqidagi tushunchamizni shakllantirishda xotira va xotiraning o'rni haqida muhim savollarni tug'diradi.

XULOSA VA TAKLIFLAR:

Ikkinchi Jahon urushida O'zbekistonni o'rganish tarixning ushbu davrida turli aholining turli tajribalari va hissalarini yoritib beradigan muhim tadqiqot yo'nalishi hisoblanadi. Bu urushning ijtimoiy va madaniy o'zgarishlarga ta'sirini, shuningdek uning keng geosiyosiy ta'sirini tushunish muhimligini ta'kidlaydi. Ushbu sohadagi kelajakdagi tadqiqotlar o'tmisht va uning hozirgi kun uchun doimiy ahamiyati haqidagi tushunchamizni shakllantirishda xotira va xotiraning ro`lini o'rganishni davom ettirishi kerak. Bu turli xil auditoriyalarni ushbu murakkab tarixni o'rganish va talqin qilishga jalgan qilish uchun raqamlı texnologiyalar va multimedia platformalari kabi yangi usullardan foydalanishni o'z ichiga olishi mumkin. Umuman olganda, ikkinchi Jahon urushidagi O'zbekistonni o'rganish tarixiy voqealarning to'liq murakkabligini va ularning bugungi kunda dunyoga ta'sirini tushunish muhimligini ta'kidlaydi.

Adabiyotlar.

1. O'zbekiston tarixi (1917-1991) 2-kitob. -T.:O'zbekiston, 2019
2. Sirojev O. Fashizm ustidan erishilgan g'alabada Buxoro`liklarning ro`li. - T.: O'zbekiston, 1996. -B. 337-338.
3. Surxondaryo tarixi Tursunov S, Qobilov E, Murtazoev B, Pardayev T. - T.: Sharq, 2004.
4. Vatan sharafi uchun. 1944-yil 16- yanvar. N-3. (193). Tuzuvchilar: Shamsutdinov R. To'plam. Ikkinchi jahon urushi fronti va gazetalari. II jild. -T.: Akademnashr, 2017. - B.26
5. Jo'rayev T. O'zbekiston jangchilari Ulug' Vatan urushi frontlarida. - T.: Fan, 1975. - B. 32.